

Қ.ЖҰБАЕВ АТЫНДАҒЫ АҚТӨБЕ ӨНІРЛІК МЕМЛЕКЕТТІК УНИВЕРСИТЕТІ

Әлеуметтік педагогикалық менеджмент
педагогикалық жүйелерді басқарудың
теориясы мен технологиясы ретінде

Орындаған: Айназар М.
Амангос А.
Тексерген: Ербулатова А.

ГЛОССАРИЙ

Менеджмент (*ағылш.* manage – басқару, меңгеру, ұйымдастыру,) – ұйымда немесе кәсіпорында жұмыс істейтін адамдардың еңбегін басқара отырып, алға қойған мақсатқа жетуді ұйымдастыра білу, әлеуметтік, оның ішінде білім беру үрдістерін басқару принциптері, әдістері, құралдары мен нысандарының жиынтығы.

Педагогикалық менеджмент – білім беру жүйесіндегі оқу-тәрбиелік, оқу-танымдық және өздігінен білім алу процессін тиімді басқарудың теориясы, әдістемесі мен технологиясы.

Педагогикалық жүйе – бұл көптеген құрылымдық және қызметтік компоненттердің өзара үйлесімділігінен тұратын және оларды бір мақсатқа жұмылдырған, яғни болашақ жеткіншектер мен ересек адамдарды оқыту мен тәрбиелеуді көздейтін жүйе.

Басқару - реттеуге, қорғауға, қойылған мақсатқа сай нысанның жүйесін өзгертуге немесе жоюға бағытталған, субъектінің нысанға әрекет ету процесі.

Басқару теориясы дегеніміз – басқару заңдылықтарын, басқару принциптерін, басқару жүйелерінің құрылу принциптерін және сонымен қатар басқару жүйелерінің анализ әдістері мен синтезін зерттейтін ғылым.

Басқару технологиясы – басқару іс – әрекетінің әдістері мен тәсілдері, көздеген мақсатқа тез жеткізеді.

ГЛОССАРИЙ

Мэнеджмент (англ. *Management*-управление, руководство, администрирование, дирекция, умение распоряжаться, владеть, управлять) или **управление производством** — разработка и создание (организация), максимально эффективное использование (управление) и контроль социально-экономических систем.

Педагогический менеджмент – "это комплекс принципов, методов, организационных форм и технологических приемов управления образовательным процессом, направленный на повышение его эффективности.

Педагогическая система – это взаимосвязь таких компонентов, как цель образования, стороны обучения (учитель и ученик), основа, методика и формы учебного процесса и средства.

Педагогическая технология – это использующая специальные способы, программные и технические средства для работы с информацией,

Управление — это процесс прогнозирования, планирования, организации, мотивации, координации и контроля, необходимый для того, чтобы сформулировать и достичь цели организации.

Жоспар:

- 1.** Әлеуметтік педагогикалық менеджмент
- 2.** Педагогикалық жүйелерді басқару
- 3.** Басқарудың теориясы мен технологиясы

*Әлеуметтік – педагогикалық менеджмент дегеніміз
(ағылшын тіліндегі Оксфорд сөздігінде)*

- ❖ адамдармен қарым-қатынас жасау әдісі, үлгісі;
- ❖ билік және басқару өнері;
- ❖ шеберліктің ерекше түрі және әкімшілік дағды;
- ❖ Басқару органы, әкімшілік бөлігі

Педагогикалық менеджмент — «бұл білім беру процесін басқарудың технологиялық тәсілдерінің, принциптерінің, әдістерінің кешені»

*Әлеуметтік – педагогикалық менеджмент
функциялары*

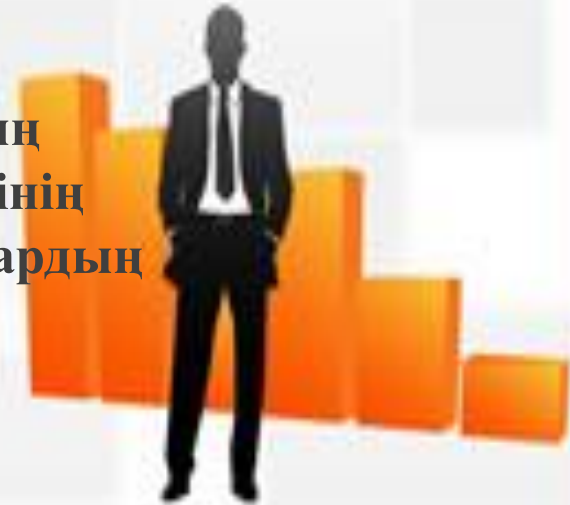
Ұ
Й
Ы
М
Д
А
С
Т
Ы
Р
У

Ж
О
С
П
А
Р
Л
А
У

М
О
Т
И
В
А
Ц
И
Я
Л
А
У

Б
А
Қ
Ы
Л
А
У

- 1.** Ұйымдастыру – бұл ұйымның құрылымын қалыптастыру кезеңі,сонымен бірге оның бір қалыпты тиімді жұмыс жасауын барлық қажеттіліктермен қамтамасыз ету .
- 2.** Жоспарлау – бұл кезеңде іс қызметтің мақсаты оған қажетті қаражат, басқада заттар сонымен бірге нақты жағдайдағы ең тиімді әдіс тәсілдерт жасалынады.
- 3.** Мотивация – бұл іс әрекет,қызмет,оның мақсаты ұжым мүшелерінің жұмысын жандандыру, оларда тиімді еңбекке, мақсатқа жетуге деген ынта тудыру.
- 4.** Бақылау – бұл басқару қызметі,оның негізгі мақсаты жұмыс, еңбек нәтижесінің сапасы, сан жағынан бағалау және олардың есебін жүргізу.

Әлеуметтік педагогикалық менеджменттің жүйелік сипаты білім беру-тәрбие процестері динамикалық жүйелерден өтіп кетуіне байланысты. Яғни, жүйе – бұл белгілі бір қарым-қатынастар көрінетін элементтер жиынтығы.

Әлеуметтік педагогикалық менеджмент жүйелерін басқарудың екі негізгі тәсілі

жүйелік

ситуациялық

Әлеуметтік – педагогикалық менеджменттің міндеттері:

- қарамағындағы қызметкерлердің жұмысын жоспарлау, яғни іс-қимыл стратегиясын әзірлеу;
- басқару шешімдерін рәсімдеу, оқыту мазмұнына сай бағдарламалар мен жоспарлау әзірлеу, олардың орындалу мерзімі мен жауапты қызметкерлерді нақты белгілеу;
- жиналыстар, педагогикалық кеңестер, семинарлар өткізу туралы нұсқаулар беру;

Педагогикалық жүйелерді басқарудың принциптері

Педагогикалық жүйелер басқарымын демократияластыру және гуманизациялау. Бұл басшылардың, мұғалімдердің, оқушылардың өзіндік іс – әрекеттері мен ынтасының дамуына жол ашады.

Орталықты басқару мен өзіндік басқарымдарды оңтайлы үйлестіру. Басқару шешімдерін талқылау және қабылдауды, кәсіби дегейде іске асыруға жағдайлар жасайды.

Жеке басқару және ұжымдасқан жетекшілік бірлігі. Бұл әміршілдікке жол бермеу.

Педагогикалық жүйені басқарудың тиімділігі көбіне анық және қажет ақпаратқа байланысты болады. Ақпараттың толық және жан-жақты болуы үшін, оған тексеру жүргізіліп, талдау жасалуы қажет. Педагогикалық жүйеде ақпараттың жетіспеушілігі көбіне тәрбиелеу саласында қатты байқалады. Оқу-тәрбие процесінде біз көбіне қатысушының үлгерімі, білім сапасы туралы ақпаратты көбірек аламыз, ал оның жеке басы, мінез- құлқы, қасиеттері туралы ақпараттар аз болып келеді. Мектепішілік ақпаратпен жұмыспен тұлғаға осы ақпаратты қалай жинауды, сақтауды, қолдануды білу керек. Мектеп басшысы, менеджер өз қызметінде тексеруді, сауалнаманы жиі ұйымдастыруы тиіс. Педагогикалық жүйеде ақпарат қажет, бірақ ең маңыздысы басқарушылық ақпарат, ол басқару жүйесіне байланысты тиімді ақпарат алуға көмектеседі. Басқарушылық ақпарат түрлі қасиеттер бойынша реттелуі мүмкін, олар: уақыт бойынша күнделікті, айлық, тоқсандық, жылдық; басқару жүйесі бойынша — талдамалық, бағалық, ұйымдастырушылық; түсу көздеріне байланысты — мектепішілік, ведомстволық, ведомстводан тыс; анықталуы бойынша — таныстырушылық, кеңестік және т.б.

Басқарудың теориясында менеджерлерді екіге бөлеміз

Желілік

Ұйымның дамуы мен жағдайына жауапты, жеке өзінің басқаруына негізделген адамдар. Олар: директорлар, цех бастықтары, мастерлер, бригадирлер.

Функционалдық

Басқару жүйесінде белгілі бір өріске жауап беретін және сол жүйенің бір функционалды бөлімшесін басқарушылар. Олар: маркетингті басқарушылар, бас экономист, еңбек және жалақы бөлімінің бастықтары

Басқару технологиясы – басқару іс – әрекетінің әдістері мен тәсілдері, көздеген мақсатқа тез жеткізеді.

Басқару
технологиясы
ның кезеңдері

Ақпаратты алу және талдау

Шешімді әзірлеу және қабылдау

Олардың орындалуын ұйымдастыру

Бақылау, алынған нәтижелерді бағалау

Орындаушыларды көтермелеу және
жазалау

Сонымен қорытындылай келе, Педагогикалық менеджмент – оқу-тәрбиелік пен оқу-танымдық процесіндегі басқарудың технологиялық және ұйымдастырушылық түрі, әдісі мен принциптер кешені оның тиімділігін жоғарылатуға бағытталған.

Әлеуметтік - педагогикалық менеджмент – іс-әрекеттік жүйе, ол өзінің құрамына келесі құрылымдық-функционалдық компоненттерді және жүйеүлгілер факторларын кіргізеді:

- іс-әрекет мақсаты (жоспарланған, күтілген нәтиже);
- іс-әрекет субъектісі (директор, оның орынбасары, оқытушы, оқушылар, студенттер және т.б.);
- іс-әрекет объектісі (ол екінші субъект) – жетекшінің айтқанын орындаушы (оқушы, студент, оқытушы, директордың орынбасары және т.б.);
- іс-әрекет мазмұны (оқу, басқару және басқа да ақпараттар);
- іс-әрекет қабілеті – (жетекшінің оқытушымен және оқушылармен, оқытушының оқушылармен арақатынасының стилі мен әдісі және т.б.).